

➔ **Examenverslag CITO**

Elk jaar publiceert het CITO een applicatie waarin alle resultaten van de centrale examens van alle vakken staan. Met de applicatie kunt u zelf bepalen welke examenresultaten van welk(e) vak(ken) u wilt zien. De applicatie maakt gebruik van Excel en werkt alleen indien u in Excel de macrobeveiliging op laag of op macro's inschakelen zet.

De applicatie vindt u op de [website van het CITO](#).

Klik bij Downloads op applicatie, daarna op openen, op toevoegen, vink aan havo en/of vwo en vink ten slotte de vakken aan waarvan u de examenresultaten wenst te bekijken.

➔ **Enquête resultaten centraal examen**

Elk jaar wordt er een enquête gehouden onder de scholen die werken met de lesbrieven van Uitgeverij Stoffels. Er wordt steeds gevraagd naar de cijfers voor het Centraal Examen. De cijfers van het schoolexamen zijn met opzet buiten beschouwing gelaten. De uitkomsten van de enquête worden steeds vergeleken met de landelijke cijfers die afkomstig zijn van het Examenverslag van het CITO.

De resultaten van de leerlingen die werken met de lesbrieven van Uitgeverij Stoffels zijn ook dit jaar weer uitstekend. In alle jaren zijn zowel bij havo als vwo de cijfers hoger en is het percentage onvoldoendes lager dan landelijk. De methode doet het beduidend beter dan de gezamenlijke concurrentie.

Opvallend is dat de met de methode behaalde resultaten bij het centraal examen ongeveer hetzelfde zijn bij havo en vwo.

HAVO	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	gewogen gemid.
aantal kandidaten															
- landelijk	1.090	11.366	11.650	11.666	11.883	12.038	11.335	11.864	11.894	14.738	16.244	16.390	16.366	17.256	
- steekproef Uitg. Stoffels ⁽¹⁾	171	773	471	560	457	273	331	376	304	578	433	665	946	985	
gemiddeld cijfer															
- landelijk	5,8	6,6	6,5	6,5	6,2	6,1	6,1	6,1	6,3	6,1	6,1	6,1	6,4	6,5	6,27
- steekproef Uitg. Stoffels	6,3	6,8	6,7	6,8	6,6	6,4	6,5	6,4	6,4	6,4	6,6	6,3	6,5	6,8	6,58
percentage onvoldoendes															
- landelijk	39,0	15,0	16,0	18,0	28,0	27,0	26,0	27,0	23,0	28,0	26,0	27,1	22,7	19,2	23,5
- steekproef Uitg. Stoffels	25,1	9,1	12,7	10,0	13,3	12,1	10,9	13,6	17,1	17,5	13,2	17,3	16,7	12,9	13,9
VWO	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	gewogen gemid.	
aantal kandidaten															
- landelijk	2.303	7.746	7.581	7.432	7.478	7.056	7.491	7.928	8.539	10.386	10.937	11.127	11.339		
- steekproef Uitg. Stoffels ⁽¹⁾	264	466	475	420	228	248	318	398	392	448	475	812	839		
gemiddeld cijfer															
- landelijk	6,1	6,3	6,2	6,2	6,2	6,3	6,1	6,1	6,2	6,1	6,3	6,2	6,5	6,23	
- steekproef Uitg. Stoffels	6,7	6,9	6,6	6,6	6,7	6,8	6,5	6,5	6,5	6,4	6,6	6,4	6,8	6,61	
percentage onvoldoendes															
- landelijk	31,0	19,0	25,0	26,0	27,0	27,0	29,0	29,0	25,0	28,0	26,2	25,0	22,3	25,7	
- steekproef Uitg. Stoffels	12,5	7,1	14,1	14,3	15,8	10,5	16,7	16,1	13,8	15,8	14,7	17,9	13,7	14,3	

(1) De enquête werd verstuurd naar de ongeveer 270 scholen die vorig schooljaar werkten met de havo- en/of vwo-lesbrieven van Uitgeverij Stoffels (in het jaar 2000 ging om slechts 16 voorhoedescholen). In de jaren 2001 t/m 2013 reageerden achtereenvolgens 26%, 22%, 22%, 21%, 14%, 10%, 12%, 17%, 13%, 9%, 12%, 15% en 14% van de scholen die waren aangeschreven.

➔ Toename keuze voor M&O

In de vorige tabel met de examenresultaten is te zien dat het aantal leerlingen dat M&O in het pakket heeft flink is gestegen. In 2007 werd M&O keuzeprofielvak, het effect hiervan wordt op de havo voor het eerst zichtbaar in het aantal leerlingen dat examen doet in 2009. In 2008 werd voor het laatst examen gedaan door de lichte met M&O in de vrije ruimte. Sinds 2008 is het aantal leerlingen met M&O toegenomen met 45,1%. 17,5 procentpunt hiervan is het gevolg van de groei van het totale aantal leerlingen dat naar de havo gaat (en deels niet naar het VMBO). De rest is te verklaren uit het feit dat M&O keuzeprofielvak is geworden. De toename is voornamelijk ten koste gegaan van het vak Aardrijkskunde. Het aantal leerlingen met aardrijkskunde had in de periode 2008-2013 eigenlijk moeten groeien met 17,5% maar is gedaald met 5,6%.

Op het vwo speelt dit keuzeprofielwakeffect een jaar later omdat in 2009 nog de oude lichte examen deed. Het aantal leerlingen met M&O in het pakket nam sinds 2009 toe met 32,8% terwijl het totaal aantal vwo-leerlingen dat examen deed steeg met 1,6%. Ook op het vwo ging dit vooral ten koste van het vak aardrijkskunde, het aantal leerlingen met aardrijkskunde nam af met 18,4% en had eigenlijk moeten toenemen met 1,6%.

➔ Waardering examen M&O door docenten

Nieuw onderdeel van het examenverslag van het CITO is een enquête naar het oordeel van docenten over de moeilijkheidsgraad van het examen, de lengte van het examen en de aansluiting bij het gegeven onderwijs. De resultaten kunt u vinden op de [website van het CITO](#).

Het examen M&O havo 2013 werd door 12% te moeilijk, door 50% moeilijk, door 37% niet te moeilijk of niet te makkelijk en door 1% makkelijk gevonden. Door een N-term van 1,7 kon het percentage onvoldoende worden teruggebracht tot 19,2. Gemiddeld over de laatste 14 jaar had 23,5% van de leerlingen een onvoldoende. De lengte van het examen werd door 88% als te lang ervaren. De inhoudelijke aansluiting op het gegeven onderwijs werd door 91% voldoende tot zeer goed bevonden. Het examen kreeg een 6,1 van de docenten.

Het examen M&O vwo 2013 werd door 9% te moeilijk, door 48% moeilijk, door 37% niet te moeilijk of niet te makkelijk en door 6% makkelijk gevonden. Een redelijk examen dus volgens de docenten. De N-term van 1,2 en een percentage onvoldoende van 22,3 lijkt hiermee in overeenstemming. Gemiddeld over de laatste 12 jaar had 25,7% van de leerlingen een onvoldoende. De lengte van het examen werd door 81% als te lang ervaren. De inhoudelijke aansluiting op het gegeven onderwijs werd door slechts 32% voldoende tot zeer goed bevonden. 68% van de docenten vond echter dat het examen onvoldoende tot slecht aansloot bij de stof. Het examen kreeg een 5,3 van de docenten.

In 2012 vond ongeveer 1 op de 3 docenten de inhoudelijke aansluiting van het examen op het gegeven onderwijs onvoldoende tot slecht, in 2013 is deze aansluiting bij de havo spectaculair verbeterd maar bij het vwo dramatisch verslechterd. De examenmakers zullen hun opgaven voor het vwo meer moeten afstemmen op de gebruikte methodes in het onderwijs. Daarnaast zullen ze echt iets moeten gaan doen aan de lengte van het examen.

➔ Gebruik grafische rekenmachine op het centraal examen

In de 'mededeling vooruitblik hulpmiddelen CE 2015 en 2016' van 14 februari 2013 meldt de CvE (College voor Examens) dat 'voor het vak M&O geldt dat vanaf het centraal examen 2015 (havo) en 2016 (vwo) de grafische rekenmachine niet meer is toegestaan'. Dit betekent dat leerlingen die nu in 4 havo en 4 vwo starten geen gebruik meer kunnen maken van de GR op het CE in respectievelijk 2015 en 2016. Let ook op met leerlingen die in 5 vwo blijven zitten en met leerlingen die in 2014 zakken voor het examen havo en in 2015 zakken voor het examen vwo.

➔ Beveiligde website voor docenten

Op de beveiligde website zijn de examens van 2013 in pdf- en wordformaat geplaatst.

De volgende overzichten zijn aangepast aan de centrale examens uit 2013:

- gebruikte formules in examens havo en vwo;
- indeling van de examenopgaven naar lesbrief en hoofdstuk;
- indeling van de examenopgaven naar onderwerp;
- puntenverdeling van de examens over de hoofdstukken van de lesbrieven.

De overzichten zijn te vinden onder de knop Divers.

Jan Megens heeft een overzicht gemaakt waarin alle cases uit het Centraal Examen gegroepeerd zijn naar lesbrief. Het is een handig overzicht dat te gebruiken is bij de lessen of het samenstellen van toetsen. Het overzicht heet 'indeling cases CE naar lesbrief' en is te vinden onder de knop Divers.

➔ Geruchten over stoppen M&O-methode Uitgeverij Stoffels

Er doen geruchten de ronde dat Uitgeverij Stoffels zou stoppen met de methode voor M&O. Die geruchten zijn onjuist. De huidige schrijvers, Luc Repriels en Huib Stoffels, gaan zelfs de huidige methode aanpassen aan het nieuwe examenprogramma dat binnenkort verschijnt.

➔ Verschillen tussen NV 5^e druk 2011 en 5^e druk versie 2013

Door een fout bij het drukken is bij de lesbrief De Naamloze Vennootschap en het uitwerkingenboekje de 5^e druk 2011 verwisseld met de 5^e druk versie 2013, hierdoor kan het voorkomen dat bij u in de klas gewerkt wordt met 2 versies. Echter de verschillen zijn miniem. U kunt een bestand met de verschillen vinden op de [website onder docent NV 5^e druk](#) of op de [website onder leerling NV](#) of op de beveiligde docentenwebsite onder de knop Divers.